

[Ellinger.]

Ministerens Underskrift. Saaledes har den nuværende Undervisningsminister ved sin Godkendelse bevilget Teatret et Tilskud fra Staten paa 1 530 745 Kr. for indeværende Sæson. Budgettet optages — det er sandt — ikke paa Finanslovsforslaget, og Ministeren siger med Føje, at en saadan Optagelse aldrig har vundet synderlig Tilslutning her paa Rigsdagen, men naar Ministeren, efter at Budgettet har faaet en omhyggelig Behandling i Ministeriet, godkender det, kan man med Sikkerhed sige, at hvis det var blevet optaget paa Finanslovsforslaget, vilde det ogsaa være blevet tiltraadt dér. Jeg fremhæver dette for at faa Tingene anbragt paa rette Plads. Det er jo neppe rigtigt, at de derovre paa Teatret, som man siger, slet ikke tager økonomiske Hensyn, og jeg betvivler stærkt Berettigelsen for fuldstændig udenforstaaende til at tale om stadig Slendrian og den Slags Ting paa Teatret — det kan da ikke gælde Kunstnerne. Jeg tænker mig, at Direktøren er ikke saa lidt overrendt af Kunstnere, som klager over, at de optræder for lidt, medens et Tilfælde som det nyligt forefaldne: at nogle Kunstnere androg om Fritagelse for at spille i et Stykke, vist ret sjældent forekommer — i det omhandlede Tilfælde var Ønsket sandelig velbegrundet. Saa vidt jeg ved, kan Direktøren heller ikke paa egen Haand engagere nogen til Teatret til Gager, som ligger over 6 000 Kr. Ministeriets Sanktion kræves i saadanne Tilfælde, og jeg gad egentlig vide, om det er hændt, at Ministeriet af økonomiske Grunde har afslaaet Engagementsforslag fra Direktøren. Givet er det i alt Fald, at Ministeriet enkelte Gange har gennemført et Engagement, som Direktøren fandt var for dyrt — hvem der saa rigtigtst i de paagældende Tilfælde, skal jeg ikke udtale mig om.

Den forrige Undervisningsminister godkendte for Sæsonen 1927—28 et Budget med et Tilskud fra Staten paa 1 388 550 Kr.; Resultatet blev et Tilskud paa 1 486 600 Kr., altsaa smaa 100 000 Kr. mere, hvilket dog ikke er saa forfærdeligt paa et samlet Udgiftsbudget paa tæt ved 3 Mill. Kr., særlig naar man tager alle Usikkerhedsmomenterne med i Betragtning. Og Usikkerhedsmomenterne er store! Man farer ud mod Teatret, thi det er saa let og bekvemt, men man glemmer ganske den Virkning paa Teatret, som den ændrede Mentalitet hos Publikum har. Man siger, at nu maa Teatret vide og forstaa, at dets Skæbnetime er inde — Skæbnetime er blevet et yndet Ord —, men man overser, at det ikke er Teatret, ikke

Teatrets Kunstnere, der har kaldt paa Dobbeltscenen som den for Teatrets Økonomi frelsende Engel, saa det er lidt ved Siden af at sige til Teatret: Der har I Dobbeltscenen, men Skæbnetimen følger med.

Teatret er, som sagt, altid blevet kritiseret og angrebet, ogsaa i de 10 Aar, da det havde det Linde-Berner'ske Styre og, efter at den nye Teaterbygning var taget i Brug, i de derpaa følgende 18 Aar fra 1876, da Oberst, Kammerherre Fallesen var en udmærket Teaterchef. Fallesen førte tillige en udmærket Pen, der Gang paa Gang bragte angribende Journalister til Tavshed. Under ham hændte det i Teatrets Historie enstaaende Tilfælde, at en Sæson gav Overskud — det er i Aar netop 50 Aar siden —, Sæsonen, da „Et Dukkehjem“ kom frem. Overskuddet var 213 Kr., som Fallesen stolt afleverede til Finanshovedkassen.

Men nu altsaa Publikum! Elsker man Teatrets Kunstformer, kan man kun med Vemod se paa, at Biografteatrets nye Illusionsmetoder afløser de gennem Aarhundreder tilvante Teaterformer, at det, der tilfredsstiller Øjet, skal fortrænge det, der før var for Øret, Ordets Kunst og det, der taler direkte til Hjernen, til Fornuften og Følelsen. Forandringen ligger i Tidsaanden, hvis man kan tale om Aand i denne Forbindelse. Stævner tusind Sangere fra de fem nordiske Riger sammen her i Hovedstaden, Nordens Athen, med store økonomiske Ofre for hver enkelt, ja, saa er vel det kongelige Teater fuldt besat den ene Aften, men naar der saa Dagen efter holdes en Koncert i Forum til folkelige Priser, møder der omtrent 2 000 Tilhørere, men samtidig omtrent 20 000 Tilskuere til et Dirt Track-Løb, skønt disse Løb er dagligdags Begivenheder. Folkets brede Lag har ikke Raad til at gaa i Teatret, siger man, men naar der er Boksekamp, ryger Fem- og Tikronerne ud af Lommen paa Folket af det brede Lag for de faa Minutters Spændings Skyld. En Josephine Baker — saaledes hedder hun vel — kan fylde et Teater til dobbelte Priser, kun fordi hun er sort. Publikum havde inderlig godt af den Skuffelse, som hendes Sang og Dans beredte det. Hvis det nu var saa, at Folk foretrak en god Film for en slet Komædie, var der i og for sig ikke saa meget at sige dertil, men desværre er Sandheden den, at en daarlig Film jævnlig kan vente større Tilslutning end det bedste Skuespil i den bedste Udførelse. Hvor ofte maa ikke Kunstværker vige for Olietryk! Gang paa Gang har en Teaterdirektør begyndt med at være Idealist, men Forholdene tvinger